

SUMARI

0. Breu ressenya històrica de les Festes de Sant Raimon	3-5
1. Presentació del Protocol	6
2. Calendari	7
3. Contingut	8
4. Coordinadora. Composició i funcions	9-10
5. Pressupost i recursos	11-12
6. Funcionament	13
7. Programació	14
8. Avaluació	15

BREU RESSENYA HISTÒRICA

SANT RAIMON DE PENYAFORT

Sant Raimon de Penyafort o Sant Ramon de Penyafort va néixer al segle XIII en el sí d'una família de la noblesa que tenia en possessió el castell de Penyafort. Sembla ser que els seus pares eren vilafranquins si bé ell va passar la major part de la seva vida fora de Vilafranca i del Penedès, establint-se sobretot a Barcelona on va estudiar i posteriorment va ser professor de Dret.

No va ser fins al segle XVII que aquest sant va ser canonitzat i alhora va ser reivindicada la seva figura intel·lectual i humana.

No hi ha cap mena de dubte que Raimon de Penyafort és un dels personatges intel·lectuals més importants de Catalunya de la seva època per les seves aportacions relacionades amb l'economia, amb el comerç i sobretot la seva contribució intel·lectual en el camp del dret. D'aquí ve que la seva figura estigui adoptada com a patró dels advocats. També es destaca la seva figura en la col·laboració que va fer en els seus estudis religiosos on va intentar de vincular i integrar les tres religions : jueva, islàmica i cristiana per tal d'entreveure els ponts d'unió entre elles i sobretot per tal d'intentar de convertir tant a jueus com musulmans en cristians.

Diverses accions de Sant Raimon de Penyafort fan d'aquest personatge un símbol de concòrdia i benevolència, ja que va actuar en diversos conflictes entre senyors feudals que estaven enfrontats i gairebé sempre aconseguia arribar a acords entre les parts en disputa. També és coneguda la seva fundació de l'hospital d'Olesa de Bonesvalls l'any 1272 intervenint així en la implantació d'un acte de beneficència per part de l'església que fins aleshores no havia existit. Remarcable és també la protecció que oferia als jueus conversos, persones que esdevenien en el moment de la seva conversió en expulsats per la seva comunitat d'origen i continuaven essent mal vistes pels cristians.

Així tenim que els tres grans àmbits d'acció de Sant Raimon de Penyafort a Vilafranca van ser sobretot : intervenir en conflictes socials, intervenir en les obres socials que l'església començava a fer i convertir i protegir als jueus.

LES FESTES

Vilafranca sempre ha estat interessada a recuperar l'arrel de la seva canonització com un dels patrons de la vila tot i que serà al ciutat de Barcelona qui l'acabi nomenant veritablement patró de la ciutat.

A Vilafranca les festes en honor al Sant es van iniciar al segle XVII i començaments del segle XVIII arrel de la seva canonització. Sobre aquestes

festes de canonització s' en parla extensament en el *Llibre Verd* de Vilafranca. En el llibre s'hi explica, entre d'altres, com va organitzar-se una processó que va començar a les 7 del matí amb molts balls populars, representants eclesiàstics i molts fidels cap a Santa Margarida fins al castell de Penyafort i sobretot ressenya l'entusiasme que hi va haver en aquell moment pel personatge de Sant Raimon.

El 1602 diverses autoritats de la Vila funden la Confraria de Sant Raimon i en aquest mateix any es decideix també de fundar un convent de dominics on se suposa que hi havia la Torre de Penyafort. La confraria era molt pobre tot i que la dirigien els cavallers i les nobles i totes les autoritats. Sempre va tenir problemes econòmics. Les seves missions bàsiques eren : organitzar la festa a l'hivern (sembla que no va funcionar gaire ja que no hi havia processó i la gent no hi anava) i l'altra donar caritat a noies que estiguessin en edat de casar i no tinguessin recursos. Més endavant es va ampliar aquesta donació a persones que volguessin estudiar i també a vídues que es volguessin tornar a casar. Es va intentar que molta gent donés diners a la confraria per aconseguir els seus objectius però tot apunta a que mai no ho van aconseguir.

El 1909 el convent ja estava acabat però no va ser mai un convent gaire gran.

El 1612 es torna a fer una processó fins a Penyafort amb el crist gros. La processó es va fer sobretot per a demanar pluja ja que feia un anys que hi havia una gran sequera però sembla ser que l'ajuda del sant no va ser suficient perquè va continuar sense ploure.

A principis del segle XIX desapareix la confraria i de tot el seu fons se'n fan càrrec els administradors de Sant Fèlix, és a dir: de l'altar, de la imatge, d'anar als actes civils se'n feien càrrec els administradors de Sant Fèlix o la Junta d'Obra de Santa Maria.

A finals del segle XIX , dins el marc cultural de la Renaixença a tot Catalunya es recupera la figura de Sant Raimon i es funda el col·legi Sant Raimon de Penyafort i el seu quadre s'inclou dins la galeria de fills il·lustres de Vilafranca que actualment penja al Saló de Sessions de l'Ajuntament. Malgrat tot les celebracions no acaben de fer pòsit dins la societat i als anys trenta del segle XX ja no hi ha festa.

Cap a els anys 1948 i 1949 es va fer un intent de recuperació i aprofundiment de la figura de Sant Raimon de Penyafort i es construeix l'altar que s'inaugura l'any 1950 i es recuperen les festes durant uns anys celebrant-les el dia 7 de gener. Caps els anys 60 es passa la celebració del 7 de gener al 23 de gener. Amb tot, les festes continuen sense comptar amb un suport popular i institucional gaire ample.

L'any 1979 s'organitza a Vilafranca el primer sopar de "Raimons" i l'any 1983 davant la figura del sant que hi ha la plaça de Sant Joan es fa un pilar de quatre. A la tardor d'aquell any en una roda de premsa convocada pels Falcons

de Vilafranca, s'anuncia entre d'altres, la intenció de recuperar les festes. Reunions amb diverses entitats de la vila i l'Ajuntament l'any 1984 refunden les Festes que en un principi reben el nom de Festes de Sant Ramon. Des d'aquest moment s'intenta que les festes siguin fruit de la iniciativa de les entitats socials i culturals que tenen la seva activitat a la vila. Es crea una Coordinadora per tal de coordinar tots els actes entorn aquestes festes. Tots els membres menys un de la Coordinadora es relleven cada any i es la Coordinadora sortint la que nomena la Coordinadora entrant.

L'any 1989 a proposta de l'Agrupació Cultural de Raimons de Penyafort es canvia el nom de les festes i passen a dir-se Festes de Sant Raimon, a canvi d'admetre aquest canvi de nom l'Agrupació es va comprometre a organitzar un ball.

L'any 2002 les festes es queden sense Coordinadora i és una entitat privada qui decideix d'organitzar-les.

Des de l'any 2003 són les pròpies entitats de la vila qui mitjançant una assemblea proposen membres per a nomenar cada any una nova Coordinadora que garanteixi la continuïtat de les Festes. A partir d'aquest any les festes es coneixen també com a Festes de Sant Raimon / Festes d'Hivern.

1. PRESENTACIÓ DEL PROTOCOL DE LES FESTES DE SANT RAIMON / FESTES D'HIVERN

Un cop finalitzades les FSR 2004 i després d'una reunió general de valoració de les Festes entre els membres de la Coordinadora i el Servei de Cultura de l'Ajuntament va quedar patent que, si bé l'assistència de públic en tots els actes programats va ser notòria, el punt més feble d'aquestes festes és, encara, el desconeixement d'una part important de la població del sentit i contingut de les mateixes.

Sota aquest supòsit tant la Coordinadora com el Servei de Cultura de l'Ajuntament van coincidir a manifestar que si el que es pretén és aconseguir una participació i una sensació de festa pròpia de Vilafranca durant les Festes de Sant Raimon per part de tots els habitants de la vila calia iniciar una estratègia de divulgació de l'existència d'aquestes festes i d'obrir-les a un sector més ampli de la població.

Una de les propostes de divulgació va ser la confecció d'un díptic informatiu, o d'un conte adreçat als infants que pugui difondre's a totes les escoles per tal que els nens i nenes coneguin qui era Sant Raimon i perquè hi ha unes festes a Vilafranca que porten el seu nom.

L'altre proposta va ser la d'elaborar un Protocol de les Festes de Sant Raimon: un document on l'organització, calendari i definició d'aquestes quedin el més amplament exposades i que alhora en serveixi de salvaguarda.

Es dins aquest darrer objectiu que, després d'un temps de reflexió i treball amb diverses persones vinculades a les Festes de Sant Raimon, el Servei de Cultura de l'Ajuntament de Vilafranca va presentar el novembre de 2004 una primera proposta de Protocol de les Festes de Sant Raimon. La proposta va ser exposada públicament a la pàgina web municipal www.vilaentitats.info i se'n van fer còpies impreses per tal que totes aquelles persones i/o entitats que en volguessin fer esmenes o suggeriments poguessin fer-ho.

La redacció final del document que es presenta ha estat fruit del treball realitzat durant la **Jornada de debat sobre el Protocol de les Festes de Sant Raimon** celebrada el dissabte 2 d'abril de 2005 a l'Escorxador organitzada pel Servei de Cultura de l'Ajuntament de Vilafranca.

El contingut d'aquest document es revisarà com a mínim cada dos anys i en els casos concrets que l'avaluació de les Festes així ho determini.

Vilafranca del Penedès, primavera 2005.

2. CALENDARI

Les Festes de Sant Raimon / Festes d'Hivern de Vilafranca tenen lloc durant el mes de gener.

Les dates que comprendran els dies de celebració de les festes Raimon s'escauran a partir del dia 7 de gener (Sant Raimon), dia en el qual tindran inici les festes.

En mesura del que sigui possible, les festes de Sant Raimon inclouran tres caps de setmana (com a màxim) per tal de poder comptar amb suficients dies festius que assegurin la possibilitat de participació ciutadana als actes que s'hi programin. Aquesta possibilitat serà valorada cada any per la corresponent Coordinadora de les Festes, segons s'escaiguin les dates dins el calendari.

3. CONTINGUT

Les Festes de Sant Raimon s'erigeixen dins el calendari festiu de Vilafranca com unes festes organitzades per les diferents entitats de Vilafranca, sent en aquests sentit una mostra de la capacitat i il·lusió del món associatiu local per difondre i dinamitzar les seves pròpies activitats així com la capacitat de generar i promoure'n d'altres.

Les Festes de Sant Raimon tenen personalitat pròpia i han esdevingut amb el temps les festes d'hivern de Vilafranca. El nom amb que actualment es coneixen i es publiciten és Festes de Sant Raimon / Festes d'Hivern.

Es proposen com a elements integradors de les festes :

- La producció i difusió de la creació artística local (teatre, música, dansa, literatura...) per la qual cosa la seva programació podria esdevenir, en gran mesura un dels aparador públics d'aquest tipus d'activitat.
- Totes aquelles activitats que siguin proposades pel món associatiu vilafranquí, tant si són el resultat de les seves pròpies activitats com si són fruit de col·laboració de les unes amb les altres.

4. COORDINADORA. COMPOSICIÓ I FUNCIONS

Composició

La constitució de la Coordinadora de les festes serà impulsada pel conjunt d'entitats de Vilafranca mitjançant una assemblea que serà convocada de manera conjunta pel Servei de Cultura i la darrera Coordinadora. Aquesta assemblea es convocarà en una carta adreçada a totes les entitats i alhora es farà una crida, a través dels mitjans de comunicació locals, a tota la ciutadania que tingui interès a presentar-se com a voluntària per a formar part de la futura Coordinadora.

La Coordinadora per tant, podrà ésser composta tant per persones que vinguin del món associatiu com d'altres que no hi pertanyin però que mostrin interès per a formar-hi part.

Aquesta assemblea ha de tenir lloc durant la tercera setmana del mes de març de l'any que precedeix a les festes i el nomenament de la Coordinadora ha de tenir lloc també durant aquest mes.

La composició de la Coordinadora serà d'un mínim de quatre membres i un màxim de sis.

Cas que el nombre de candidats a formar part de la Coordinadora excedís en nombre s'intentarà escollir la futura Coordinadora per consens dins l'assemblea. Si això no fos possible es procedirà a votació (vot per persona assistent a l'assemblea) per tal d'escollir-la.

En cap cas, com a membres de la Coordinadora, pot haver-hi més de dues persones que siguin representants d'una mateixa entitat.

Cas contrari, és a dir, que no hi hagués suficients candidats per a formar part de la Coordinadora de Festes Sant Raimon / Festes d'Hivern, la Coordinadora sortint podrà proposar noms de persones per a formar-ne part.

Tanmateix, en aquests darrer cas, l'assemblea del mes de març es podria ajornar al mes de maig.

Funcions

Treballar les estratègies de difusió i participació de les festes.

Gestionar els recursos tècnics i econòmics que disposi la Coordinadora.

Programar conjuntament amb les entitats les diferents activitats que aquestes proposin.

Promoure la realització d'activitats culturals i festives que impliquin una participació popular.

Fer-se ressò de tota la producció artística i cultural local que sol·liciti de tenir durant les Festes de Sant Raimon una plataforma de difusió i producció.

Compromís de donar difusió a les festes fent públic durant el mes de setembre un concurs de cartells que doni publicitat a les Festes així com la confecció d'un programa complet de totes les activitats que es difondrà durant el mes de desembre.

Difondre totes les seves activitats de manera pública convocant, mitjançant rodes de premsa, a tots els mitjans de comunicació local .

Elaborar una memòria/ valoració de les Festes.

De tot el material gràfic que en resulti de les Festes (programes, cartells...) se'n deixaran un mínim de dos exemplars a la Biblioteca Municipal Torras i Bages, a l'Arxiu Comarcal i al Servei de Cultura.

Justificar amb factures la totalitat de l'import de subvenció rebuda per l'Ajuntament de Vilafranca.

Complir la llei 1/1988 de 7 de gener, de Política Lingüística i el Reglament per a l'ús de la llengua catalana a l'Ajuntament de Vilafranca vigent. El fet d'incomplir-ho podrà ser motiu de revocació de l'ajut de subvenció atorgat per l'Ajuntament.

5. PRESSUPOST I RECURSOS

L'aportació econòmica de l'Ajuntament, tal i com és va aprovar en el Ple Municipal celebrat el 23 de setembre de 2003, serà al voltant de 12.000 €, import que s'anirà actualitzant en anys posteriors amb un increment mínim de l'IPC de l'any.

Aquest import, mitjançant subvenció, serà gestionat de manera íntegra per la Coordinadora de Festes de Sant Raimon.

La Coordinadora rebrà l'esmentat import un mes abans de l'inici de les Festes.

En cas que la Coordinadora obtingués un superàvit econòmic de les Festes, la totalitat d'aquest import passarà a ser gestionat per la següent Coordinadora o bé, de mutu acord, ambdues coordinadores invertiran aquests diners en fer una difusió de les festes durant tot l'any.

Cas que alguna entitat participant a les festes hagués tingut pèrdues econòmiques per haver organitzat un acte durant les Festes i la Coordinadora hagués obtingut superàvit, aquesta es podrà plantejar de sufragar aquestes pèrdues.

Tots els equipaments culturals municipals es cediran gratuïtament i estaran a disposició de la Coordinadora per a poder programar-hi actes. El Servei de Cultura els reservarà amb aquest propòsit d'un any per l'altre per assegurar-ne la seva disponibilitat durant les festes. (Teatre, Auditori, Sales d'exposicions...). La reserva explícita d'aquests espais haurà de realitzar-se amb un mes d'antelació llevat de la Capella de Sant Joan, la sala dels Trinitaris i el Teatre Cal Bolet que haurà de fer-se amb dos mesos d'antelació a cadascun des tècnics/ques de cultura responsables d'aquests equipaments.

En el cas del Teatre Cal Bolet es demanarà al Patronat de Teatre Cal Bolet la gratuïtat del seu ús per als actes que hi programi la Coordinadora durant les Festes.

Altres tipus de materials del Servei de Cultura : projectors, pantalles, etc. s'hauran de reservar al tècnic/a de Cultura responsable d'aquests amb un mínim d'un mes d'antelació.

La resta d'entitats de Vilafranca que durant aquests dies necessitin disposar d'aquests equipaments i/o materials hauran de posar-se en contacte amb la Coordinadora per tal de poder ajustar-ne l'ús i tanmateix consensuar-ne la programació.

La resta d'instal·lacions municipals, en cas que es pugui disposar d'elles, estaran lliures de despeses d'ús i neteja si l'entitat o associació que l'utilitza no en treu cap benefici.

Totes les infraestructures gestionades per la Unitat de Serveis de l'Ajuntament (contenidors, tarimes, remolcs, cadires, tanques...) es cediran de manera gratuïta i es facilitarà aquest material al màxim de proximitat del lloc on s'esdevingui l'acció. Caldrà tramitar-ne la seva petició amb un mes d'antelació.

La Coordinadora comptarà amb un espai de reunió fixa a l'Escorxador així com d'una bústia per a rebre correspondència i d'un armari propi per a guardar-hi documentació.

La Coordinadora podrà utilitzar l'ordinador instal·lat a l'Escorxador per a ús de les entitats amb seu social en aquest equipament. Tanmateix es facilitarà a la Coordinadora l'ús del telèfon, fax i fotocopiadora del Servei de Cultura.

La Coordinadora comptarà amb el suport del/a tècnic/a del Cicle Festiu del Servei de Cultura per a tasques burocràtiques (requeriments de permisos per us de la via pública, infraestructures, etc.), d'assessorament i de coordinació amb d'altres serveis municipals que s'hagin d'implicar en l'organització de les Festes.

El mitjans de comunicació municipals cobriran de manera gratuïta tota la informació relacionada amb les festes.

En el cas de falques publicitàries la Coordinadora haurà d'acollir-se al document aprovat pel Consell d'Administració de SERCOM SL en data 30.03.2005 que estableix els criteris per a subvencionar la publicitat d'entitats de Vilafranca del Penedès a Ràdio Vilafranca i Vilafranca Televisió.

6. FUNCIONAMENT

Tots els actes que es programin han de complir la normativa vigent que estipulen les Ordenances Municipals sobre la utilització d'espais de la via pública, franges horàries i encasts de cartells.

La Coordinadora ha de preveure amb una antelació mínima d'un mes tot el material d'infraestructures, materials, (*)equipaments... que seran necessaris per les festes i comunicar-ho al/la responsable del Cicle Festiu que serà l'encarregat/da de posar-ho en coneixement de manera immediata al servei corresponent.

Tots aquells actes que es realitzin a la via pública han d'estar autoritzats prèviament pel Departament de Governació de l'Ajuntament. Per aquest motiu la Coordinadora de les Festes Sant Raimon haurà d'omplir la sol·licitud corresponent per a cadascun d'aquests actes. Tanmateix tots els actes que comportin una alteració del trànsit o requereixin la presència d'efectius de seguretat (policia local, guàrdies de seguretat) s'hauran de notificar també al Departament de Via Pública i, si és necessari, al Servei de Protecció Civil.

(*) Tal i com s'especifica en el capítol de Pressupost i Recursos en el cas de les Sales d'exposicions (Capella de Sant Joan, Sala dels Trinitaris) i del Teatre Cal Bolet, el temps de reserva s'ha d'efectuar dos mesos abans de l'inici de les Festes.

7. PROGRAMACIÓ

La Coordinadora inclourà dins el seu programa amb prioritat totes aquelles activitats que siguin fruit de propostes sorgides de les diferents entitats de la Vila.

La Coordinadora tindrà potestat per decidir quins actes proposats per les entitats s'emmarcaran dins les Festes.

La Coordinadora podrà fer encàrrecs precisos d'activitats a les entitats per tal d'evitar la dispersió i proliferació d'actes d'interès reduït.

La Coordinadora ha de donar especial suport a totes aquelles iniciatives artístiques i culturals que des de l'àmbit local es produeixin a la Vila per tal de identificar les Festes de Sant Raimon com a festes on l'art i la cultura de producció local tenen un dels seus aparadors i també aquelles que potenciïn la llengua i la cultura dels Països Catalans.

La Coordinadora es reserva el dret d'organitzar i autofinançar espectacles propis.

Amb la voluntat d'esdevenir una festa popular consolidada les Festes de Sant Raimon integraran també dins el seu programa totes aquelles activitats que promoguin la participació ciutadana.

8. AVALUACIÓ

Un cop finalitzades les festes cal establir i dur a terme uns criteris d'avaluació dels actes programats per tal de poder valorar-los i poder fer així una anàlisi general de les festes amb el propòsit de millorar-les.

Aquests criteris són els establerts en el full de valoració elaborat pel Servei de Cultura i del qual se'n faran arribar les còpies necessàries als membres de la Coordinadora perquè puguin omplir-lo a mesura que es vagin desenvolupant els actes programats.

En la realització d'aquesta valoració hi han de participar els membres de la Coordinadora, les entitats participants i el Servei de Cultura de l'Ajuntament.

Aquesta valoració s'adjuntarà a la memòria de les festes de la qual se'n lliurarà un exemplar al Servei de Cultura i un altre al membres de la nova Coordinadora un cop aquesta estigui constituïda. Aquest document ha d'estar finalitzat abans del mes d'abril de l'any en curs de les festes.